

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

كلمة في فقه الدعاء

Înțelegerea du‘ā’

‘Abd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

‘Abd al-Razzâq ibn ‘Abd al-Muḥsin al-Badr

Înțelegerea du‘ā’

كلمة في فقه الدعاء

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: كلمة في فقه الدعاء

Ediția I

Ediție în limba română publicată de Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Text arab coranic: Tanzil Project, Uthmani v1.1. © 2007–2026 Tanzil Project. Licență:
Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0). <https://tanzil.net>. Reproducere fără
modificarea textului.

Cuprins

Înțelegerea du ⁶ ă	1
Meritele rugii	3
Ce este ruga și care este realitatea ei?	13
Regulile rugii	24
Indice	36

Înțelegerea du‘ā’

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Toată lauda I se cuvine lui Allah. Îl laudăm, Îi cerem ajutorul și iertarea și ne căim înaintea Lui. Căutăm ocrotire la Allah de răul sufletelor noastre și de faptele noastre rele. Pe cel pe care Allah îl călăuzește nimeni nu-l poate rătăci, iar pe cel pe care El îl lasă în rătăcire nimeni nu-l poate călăuzi. Mărturisesc că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afara lui Allah, Unicul, fără asociat, și mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său. Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace, lui, familiei sale și tuturor companionilor săi. Acestea fiind spuse:

Subiectul „înțelegerii rugii” este bogat și deosebit de important, fiindcă ține de înțelegerea religiei. Într-un hadith autentic, Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Când Allah îi dorește cuiva binele, îi dă înțelegerea religiei.”¹ A înțelege ruga înseamnă, așadar, a înțelege religia; mai mult, înseamnă a înțelege o latură măreață și deosebit de importantă a religiei lui Allah, Măreț și Preaînalt. O arată cuvântul lui Allah, Atotputernicul și Mărețul:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾

„Chemați-L, așadar, pe Allah, închinându-I numai Lui religia!”
Coran, 40:14 (fragment)

1 Al-Bukhārī (71, 3116, 7312) și Muslim (1037), din hadithul relatat de Mu‘āwiyah, Allah să fie mulțumit de el.

El a numit ruga „*religie*”. De asemenea, El, Binecuvântat și Preaînalt, a numit ruga „*adorare*” în mai multe versete din Coran. Allah, Atotputernicul și Mărețul, spune:

ج
﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

„Domnul vostru spune: «Chemați-Mă și vă voi răspunde! Cei care sunt prea trufași să Mă adore vor intra în Gheena umiliți.»”
Coran, 40:60

El a numit ruga „adorare”. Acest înțeles este confirmat și în Sunnah, în hadithul relatat de an-Nu‘mān ibn Bașir de la Profet, pacea și binecuvântarea fie asupra sa: „Ruga este adorarea.”² Mai mult, în al-Mustadrak al lui al-Ĥākim și în alte culegeri se transmite de la Ibn ‘Abbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, un hadith atribuit Profetului: „Cea mai bună adorare este ruga.”³

Înțelegerea rugii ține, prin urmare, de înțelegerea religiei și a adorării lui Allah, Măreț și Preaînalt. Ruga este un act frumos de adorare, o mare faptă de ascultare și unul dintre marile mijloace de apropiere pe care Allah le iubește de la robii Săi. Cercetarea acestui subiect este foarte întinsă, iar laturile sale sunt numeroase și ramificate. Îl rog însă pe Allah, Măreț și Preaînalt, să-mi ușureze prezentarea aspectelor sale esențiale și oprirea asupra câtorva dintre marile sale laturi.

-
- 2 Sunan at-Tirmidhi (3247), al-Musnad (4/267) și al-Adab al-Mufrad (714). Învățatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept autentic în Șaḥīḥ al-Adab al-Mufrad (1175).
 - 3 Al-Mustadrak (1/491). Învățatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept bun în as-Silsilah aș-Șaḥīḥah (1579).

Meritele rugii

فضل الدعاء

Voi începe prin a arăta câteva dintre meritele rugii: locul ei în Legea islamică, însemnătatea ei în această religie dreaptă și locul ei în Cartea lui Allah, Atotputernicul și Mărețul, și în Sunnah Trimisului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. Cine citește Coranul găsește în Cartea lui Allah multe versete și texte care arată meritul rugii și rangul ei înalt. Când citești Coranul, vezi că prima sură cu care începe Cartea lui Allah, sura al-Fātiḥah, cuprinde această mare adorare; și încheierea Coranului, sura an-Nās, cuprinde tot această mare adorare. Cartea lui Allah începe, așadar, cu ruga și se încheie cu ea. Ruga din al-Fātiḥah este cea mai mare dintre toate rugile: cererea către Allah, Binecuvântat și Preaînalt, de a ne călăuzi pe calea Sa dreaptă și de a-l feri pe rob de căile celor rătăciți și ale celor asupra cărora este mânia. La sfârșitul Cărții lui Allah se află ruga prin care căutăm ocrotire la El, Slăvitul, de răul șoptitorului care se ascunde, care șoptește în piepturile oamenilor, dintre djinni și oameni, pentru a-i abate de la calea dreaptă a lui Allah și de la drumul cel drept.

﴿ثُمَّ لَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ
وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ^{صَل} وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ﴾

„Apoi voi veni asupra lor din fața lor și din spatele lor, din dreapta și din stânga lor; și nu-i vei găsi pe cei mai mulți dintre ei mulțumitori.”

Coran, 7:17

Nu există statornicie pe calea dreaptă a lui Allah și nici izbăvire de Shaytân cel alungat, care îi cheamă pe oameni să se abată de la această cale, decât prin rugă, prin căutarea ocrotirii la Allah, Măreț și Preaînalt, și prin refugiul sincer la El. Acest început și acest sfârșit arată, pe de o parte, importanța rugii, iar pe de alta, nevoia oamenilor de rugă pentru a rămâne statornici pe calea dreaptă a lui Allah. Dacă vei cugeta la celelalte versete, vei descoperi locul măreț al rugii în Coran și rangul ei înalt. Multe versete poruncesc ruga și îndeamnă la ea, îi arată meritul și locul și înfățișează răsplățile mărețe, plata îmbelșugată și binefacerile cuprinzătoare pe care Allah, Binecuvântat și Preaînalt, le-a pregătit celor care o practică, în viața aceasta și în Viața de Apoi. În Coran citești rugile profeților și ale robilor evlavioși ai lui Allah și vezi cât de bună era legătura lor cu Allah, Măreț și Preaînalt:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا

وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ﴾

„Ei se grăbeau spre fapte bune, Ne chemau cu nădejde și teamă și erau smeriți înaintea Noastră.”

Coran, 21:90 (fragment)

﴿تَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا

وَطَمَعًا﴾

„Coastele lor se depărtează de așternuturi, chemându-L pe Domnul lor cu teamă și nădejde.”

Coran, 32:16 (fragment)

﴿وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ﴾

„Rămâi cu răbdare alături de cei care Îl cheamă pe Domnul lor
dimineța și seara, dorind Fața Lui.”

Coran, 18:28 (fragment)

Allah, Atotputernicul și Mărețul, i-a lăudat pe profeți și pe robii
Săi evlavioși pentru grija lor față de rugă, pentru preocuparea lor
pentru ea și pentru refugiul lor sincer la Allah, Măreț și Preaînalt.
În toate aceste versete El ne spune că le-a răspuns, că El, Slăvit și
Preaînalt, îi răspunde celui care Îl cheamă, îi dă celui care Îi cere și
nu-l respinge pe credinciosul care Îi vorbește în taină:

ج
﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾

„Domnul vostru spune: «Chemăți-Mă și vă voi răspunde!»”

Coran, 40:60 (fragment)

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ
الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ﴾

„Când robii Mei te întreabă despre Mine, Eu sunt aproape;
răspund rugii celui care Mă cheamă, când Mă cheamă.”

Coran, 2:186 (fragment)

﴿إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾

„Domnul meu, cu adevărat, aude ruga.”

Coran, 14:39 (fragment)

El, Slăvit și Preaînalt, spune aceasta despre Sine: că răspunde rugii celor care Îl cheamă și că este aproape, Atoateazitor, Cel care răspunde. Toate acestea ne arată locul rugii în Coran: ea este o adorare măreață și iubită de Allah, Măreț și Preaînalt. El, Slăvit și Preaînalt, iubește ruga robilor Săi, iubește stăruința și smerirea lor, mulțimea chemărilor în taină și a cererilor lor. El, Binecuvântat și Preaînalt, iubește ca ruga lor să se desfășoare în taină, între ei și El. Allah, Slăvit și Preaînalt, spune:

ج
﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ وَلَا
ج
تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾

„Chemați-L pe Domnul vostru cu smerenie și în taină! El nu-i iubește pe cei care întrec măsura. Nu faceți stricăciune pe pământ după ce a fost îndreptat și chemați-L cu teamă și nădejde! Îndurarea lui Allah este aproape de cei care fac bine.”

Coran, 7:55-56

Toate acestea ne arată locul rugii în Cartea Domnului nostru, Atotputernicul și Mărețul. Tot astfel, dacă privim Sunnah Profetului cel nobil, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, viața sa frumoasă și călăuzirea sa dreaptă, vedem locul măreț al rugii și legătura ei cu viața Profetului, cu chemarea sa, cu purtarea și Sunnah sa. De aceea s-au transmis de la el, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, atât de multe hadithuri care arată meritul rugii și locul ei măreț înaintea lui Allah: este o adorare înaltă, o mare faptă de ascultare pe care Allah o iubește și o primește de la robii Săi. Printre acestea se află cuvântul Profetului nostru: „Pe cel care nu-I cere lui Allah, El Se mânie.”⁴

4 Al-Musnad (2/443, 477), Sunan at-Tirmidhi (3373) și Ibn Mājah (3827). Despre lanțul său de transmitere, Ibn Kathir a spus: „Acest lanț de transmitere este

Cugetă, Allah să te ocrotească, la felul în care acest mare hadith arată meritul rugii, locul ei înaintea lui Allah și iubirea Lui pentru ea: „Pe cel care nu-I cere lui Allah, El Se mânie.” Aceasta arată că ruga îi este dragă lui Allah, că El iubește să-i audă pe robii Săi chemându-L, vorbindu-I în taină și cerându-I; iubește ca ei să stăruie înaintea Lui în aceasta.

*Allah Se mânie când nu-I mai ceri,
iar fiul lui Adam se mânie când îi ceri.*

Fiul lui Adam se mânie când i se cere, iar dacă cererile se înmulțesc, mânia lui crește. Domnul cel Măreț, Creatorul cel Slăvit, Se mânie însă când robul încetează să-I ceară. A nu-I cere cuprinde un fel de trufie, după cum spune Allah Preaînaltul:

ج
﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

„Domnul vostru spune: «Chemați-Mă și vă voi răspunde! Cei care sunt prea trufași să Mă adore vor intra în Gheena umiliți.»”
Coran, 40:60

Prin „să Mă adore” se înțelege: să Mă cheme. Cum poate robul să refuze să-L cheme pe Allah și să se trufească, atunci când nevoia sa de rugă și de cerere este cea mai mare nevoie?! El depinde, prin însăși ființa sa și în toate privințele, de Allah, Slăvit și Preaînalt. Nu se poate lipsi de Domnul său nici cât o clipire, nici măcar o clipă. Depinde de Allah pentru hrană, pentru băutură, pentru îmbrăcăminte; depinde de Allah pentru călăuzirea pe calea Sa dreaptă. Nici religia sa, nici viața lumească, nici Viața de Apoi nu pot fi drepte fără ajutorul și binefacerea lui Allah. Cum se poate atunci trufi față de rugă, când dependența lui de Domnul său îi este inerentă în toate privințele?!

acceptabil” [at-Tafsir (4/92)]. Al-Albani l-a clasificat drept bun în as-Silsilah as-Şaḥīḥah (2654), cu formularea: „Pe cel care nu-L cheamă pe Allah, El Se mânie.”

Cugetă la acest înțeles în cuvântul lui Allah din hadithul qudsi relatat de Abū Darr în Șaḥīḥ Muslim. Allah, Măreț și Preaînalt, spune:

يا عبادي! كلکم ضال إلا من هديته فاستهدوني أهدکم،
يا عبادي! كلکم جائع إلا من أطعمته فاستطعموني
أطعمکم، يا عبادي! كلکم عار إلا من كسوته
فاستكسوني أكسکم، يا عبادي! إنکم تخطئون بالليل
والنهار وأنا أغفر الذنوب جميعا فاستغفروني أغفر لکم.
ثم يقول تبارک وتعالی في هذا الحديث: يا عبادي! لو أن
أولکم وآخرکم وإنسکم وجنکم قاموا في صعيد واحد
فسألوني فأعطيت کل إنسان مسألتہ، ما نقص ذلك مما
عندي إلا كما ينقص المحيط إذا أدخل البحر.

„O, robii Mei! Toți sunteți rătăciți, în afară de cei pe care Eu i-am călăuzit. Cereți-Mi, așadar, călăuzire și vă voi călăuzi! O, robii Mei! Toți sunteți flămânzi, în afară de cei pe care Eu i-am hrănit. Cereți-Mi hrană și vă voi hrăni! O, robii Mei! Toți sunteți goi, în afară de cei pe care Eu i-am îmbrăcat. Cereți-Mi îmbrăcăminte și vă voi îmbrăca! O, robii Mei! Voi păcătuiți noaptea și ziua, iar Eu iert toate păcatele. Cereți-Mi iertare și vă voi ierta!” Apoi El, Bindecuvântat și Preaînalt, spune în acest hadith: „O, robii Mei! Dacă primii și ultimii dintre voi, oamenii și djinnii voștri, s-ar aduna pe un singur ținut și Mi-ar cere, iar Eu i-aș da fiecărui om

ceea ce a cerut, aceasta nu ar micșora ceea ce am decât atât cât micșorează un ac apa mării când este introdus în ea.”⁵

Comorile Lui, Binecuvântat și Preaînalt, sunt pline. Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Dreapta lui Allah este plină; nicio cheltuială nu o împutinează, dăruind neîncetat noaptea și ziua. Ați văzut cât a cheltuit de când a creat cerurile și pământul? Aceasta nu a împutinat ceea ce se află în dreapta Sa.”⁶

﴿ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ ﴾

„Ceea ce aveți voi se sfârșește, iar ceea ce este la Allah rămâne.”
Coran, 16:96 (fragment)

Dăruirea Lui, Slăvit și Preaînalt, se face printr-un cuvânt, iar darurile Sale, printr-un cuvânt:

﴿ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴾

„Când voiește un lucru, porunca Sa este doar să-i spună: «Fii!» și el este.”

Coran, 36:82

Astfel este El, Slăvit și Preaînalt! Cum poate robul să se trufească față de chemarea Domnului său, să o refuze și să fie nepăsător în rugă, când depinde de Domnul său în toate privințele?! Depinde de El ca hrana, băutura, îmbrăcăminte și locuința lui să fie bune, ca viața lui lăumască și Viața de Apoi să fie bune.

Cugetă la aceasta în îndrumarea pe care Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, i-a dat-o ‘Ă’ișei, Allah să fie mulțumit de ea. Hadithul se află în al-Musnad și în alte culegeri. El a spus: „O, ‘Ă’ișah, ține-te de rugile cuprinzătoare!” Într-o altă relatare: „Ține-te de rugile care adună mult bine: «O, Allah, Ți cer

5 Muslim (2577).

6 Al-Bukhārī (7419) și Muslim (993).

tot binele, pe cel apropiat și pe cel îndepărtat, pe cel pe care îl cunosc și pe cel pe care nu-l cunosc. Caut ocrotire la Tine de tot răul, de cel apropiat și de cel îndepărtat, de cel pe care îl cunosc și de cel pe care nu-l cunosc.»⁷

Într-un alt hadith, în Șaḥīḥ Muslim, el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, spune în ruga sa: „O, Allah, îndreaptă-mi religia, care este ocrotirea tuturor treburilor mele! Îndreaptă-mi viața lumească, în care îmi este traiul, și îndreaptă-mi Viața de Apoi, în care îmi este întoarcerea! Fă ca viața să-mi aducă spor în orice bine, iar moartea să-mi fie odihnă de orice rău!”⁸

Robul are nevoie de rugă pentru îndreptarea religiei sale, a vieții sale lumești, a Vieții sale de Apoi și a tuturor treburilor sale. Într-o altă rugă, el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, spune: „Îndreaptă-mi toate treburile!”⁹ Robul are nevoie să-I ceară lui Allah, să-L cheme și să-I vorbească în taină în toate stările sale. Cum să refuze aceasta?!

Printre cele transmise în Sunnah despre meritul rugii se află și cuvântul lui, pacea și binecuvântarea fie asupra sa: „Nimic nu este mai cinstit înaintea lui Allah decât ruga.”¹⁰ Aceasta este de ajuns pentru a arăta locul rugii, măreția și cinstea ei înaintea lui Allah. Este o mare adorare și o faptă înaltă de ascultare, cu însemnătatea și locul său. Arată că Allah iubește ruga și că iubește să audă rugile celor care Îl cheamă și chemările în taină ale celor care I se adresează.

Despre meritul rugii se află în Sunnah și cuvântul său, pacea și binecuvântarea fie asupra sa: „Cel mai neputincios dintre oameni

7 Al-Musnad (6/134, 146), Sunan Ibn Mājah (3846), Șaḥīḥ Ibn Hibbān (869) și al-Mustadrak (1/521, 522). Al-Albānī l-a clasificat drept autentic în as-Silsilah aș-Șaḥīḥah (1542).

8 Muslim (2720).

9 Relatat de Abū Dāwūd (5090). Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept bun în Șaḥīḥ al-Jāmi' (3388).

10 Relatat de at-Tirmidī (3370), Ibn Mājah (3829), Ibn Hibbān (870) și al-Ḥākim în al-Mustadrak (1/490). Învățatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept bun în Șaḥīḥ al-Adab al-Mufrad (549).

este cel neputincios în a se ruga.”¹¹ Cine nu este în stare să se roage se află la culmea neputinței, fiindcă ruga este o adorare care nu cere efort, oboseală ori trudă. Omul se poate ruga așezat, în mers ori întins:

﴿تَجَافَى جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا
وَطَمَعًا﴾

„Coastele lor se depărtează de așternuturi, chemându-L pe Domnul lor cu teamă și nădejde.”

Coran, 32:16 (fragment)

În toate stările sale Îl poate chema pe Allah, Măreț și Preaînalt. De aceea Profetul nostru, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, Îl chema pe Allah în toate împrejurările: când intra și ieșea, când încăleca, când mergea, când pleca, când intra în moschee și când ieșea din ea, în rugăciunea sa și în toate stările sale; când mânca, când bea, când se apropia de soția sa. În toate împrejurările, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, Îl chema pe Allah, Măreț și Preaînalt.

El, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, Îl chema în fiecare împrejurare cu rugile potrivite acelei împrejurări. Astfel, există rugi pentru dimineață și seară, pentru culcare și trezire, pentru rugăciunile rituale și încheierea lor, pentru intrare, pentru ieșire și pentru încălecare. Fiecare rugă transmisă de la el în Sunnah sa se potrivește pe deplin împrejurării în care a fost rostită. Aceasta arată desăvârșirea călăuzirii sale, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, precum și bunătatea și deplinătatea legăturii sale cu Allah în toate stările. Ne arată, totodată, cât de mare este nevoia musulmanului de rugă în fiecare treabă și în fiecare stare. Așadar, textele din Cartea lui Allah și din Sunnah Profetului Său

11 Relatat de al-Bukhārī în al-Adab al-Mufrad (1042), de Ibn Hibbān în Şaḥīḥ-ul său (4498) și de at-Ṭabarānī în al-Muʿjam al-Awsaṭ (5591). Învăţatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, a clasificat drept autentice atât relatarea opriată la companion, cât și relatarea atribuită Profetului, în as-Silsilah aṣ-Şaḥīḥah (601).

care arată locul rugii și măreția ei sunt foarte numeroase. Mă voi mulțumi cu cele amintite, pentru a trece la al doilea punct:

Ce este ruga și care este realitatea ei?

بيان ما هو الدعاء، وما هي حقيقته؟

Cuvântul arab du‘ā’ are un înțeles limpede și un sens vădit. Este numele de acțiune al verbului da‘ā, yad‘ū, du‘ā’ și înseamnă a cere și a solicita; da‘āhu înseamnă „i-a cerut, l-a rugat”. Așadar, în limbă, du‘ā’ înseamnă cerere. Cea mai bună definiție religioasă a rugii este cea dată de șaykh al-Islām Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el: „Ea este cererea a ceea ce îi folosește celui care se roagă și cererea înlăturării a ceea ce îi dăunează ori a prevenirii acelui lucru.”¹²

Cugetă la această definiție cuprinzătoare. Ruga este cerere, solicitare și refugiu la Allah, Binecuvântat și Preainalt: fie o cerere legată de bine, prin care omul îl caută, îl dorește și se străduiește să-l dobândească, fie o cerere de a preveni răul ori de a-l înlătura — de a-l opri înainte să se întâmple și de a-l înlătura după ce s-a întâmplat. De aceea, într-un hadith autentic, Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Ruga folosește împotriva a ceea ce s-a abătut deja și a ceea ce încă nu s-a abătut.”¹³ Ceea ce s-a abătut este înlăturat, iar ceea ce nu s-a abătut este prevenit. Ruga folosește împotriva amândurora. Tot de la el s-a transmis: „Nimic nu respinge ceea ce este hotărât în destin în afară de rugă.”¹⁴ Este cunoscut că ruga însăși face parte din destin. Allah poate hotărî pentru rob un lucru care se întâmplă sau este pe cale

12 Majmū‘ al-Fatāwā (15/10). A se vedea și Badā’i‘ al-Fawā’id (3/835), ediția Dār ‘Ālam al-Fawā’id.

13 Relatat de al-Ḥākim (1/670), de la Ibn ‘Umar. Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept bun în Ṣaḥīḥ al-Jāmi‘ (5721).

14 Relatat de Aḥmad (5/280) și Ibn Mājah (90). Învățatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept bun în as-Silsilah aṣ-Ṣaḥīḥah (154).

să se întâmple, iar acel lucru este înlăturat ori prevenit prin rugă. Allah, Slăvit și Preaînalt, a făcut astfel din rugă o cauză a înlăturării ori a prevenirii încercării. Ruga înseamnă, prin urmare, a-I cere lui Allah să aducă folos, să prevină o vătămare ori să o înlăture.

Dacă vei cugeta la rugile transmise, le vei găsi în general astfel. Fie sunt cereri pentru dobândirea unui folos: „O, Allah, dă-ne bine în viața aceasta și bine în Viața de Apoi!”, „O, Allah, îndreaptă-mi religia, care este ocrotirea tuturor treburilor mele!”, „O, Allah, călăuzește-mă între cei pe care i-ai călăuzit!”, „O, Allah, Îți cer tot binele!”, „Domnul nostru, dă-ne bine în viața aceasta!”, „O, Allah, dă-i sufletului meu evlavie sa!” Acestea sunt rugă prin care ceri dobândirea unui folos. Îl rogi pe Allah, Binecuvântat și Preaînalt, să-ți aducă, să-ți dăruiască și să-ți înlesnească foloasele religiei, ale vieții lumești și ale Vieții de Apoi. Aceasta este latura rugii legată de dobândirea foloaselor.

A doua latură privește vătămarile: fie prevenirea lor înainte să se întâmple, fie înlăturarea lor după ce s-au întâmplat. Multe rugă profetice cuprind această latură: „Și păzește-ne de chinul Focului!”, „Domnul nostru, îndepărtează de noi chinul Gheenei!”, „O, Allah, caut ocrotire în mulțumirea Ta de mânia Ta!”, „O, Allah, caut ocrotire la Tine de neputință și de lene!”, „O, Allah, caut ocrotire la Tine de lașitate și de zgârcenie!”, „O, Allah, caut ocrotire la Tine de îngrijorare și de tristețe!”, „O, Allah, caut ocrotire la Tine de asuprirea oamenilor și de povara datoriilor!”, „O, Allah, caut ocrotire la Tine de purtările rele, de patimile rele și de boli!” Există foarte multe asemenea rugă, pentru prevenirea ori înlăturarea unui rău.

Când i se aducea un bolnav, el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, spunea: „O, Allah, Domn al oamenilor, înlătură suferința și vindecă-l! Tu ești Vindecătorul. Nu există vindecare în afara vindecării Tale: o vindecare care să nu lase nicio boală.”¹⁵ Când ‘Uthmān ibn Abī al-‘Āṣ a venit la el plângându-se de o durere în trup, i-a spus: „Pune mâna pe locul din trup care te

15 Relatat de al-Bukhārī (5743) și Muslim (2191), de la ‘Ā’iṣah, Allah să fie mulțumit de ea.

doare și spune de trei ori: «În numele lui Allah!» Apoi spune de șapte ori: «Caut ocrotire în puterea și tăria lui Allah de răul pe care îl simt și de care mă tem.»¹⁶

Ai, așadar, mare nevoie de rugă în fiecare treabă și în fiecare clipă a ta. Nu poți dobândi nimic dintre lucrurile bune fără ajutorul lui Allah și fără înlesnirea Sa. Nu ai izbăvire, scăpare ori apărare de vătămări, pierzări și rele decât prin harul, ajutorul și ocrotirea lui Allah, Măreț și Preaînalt. Aceasta este ruga și aceasta este realitatea ei: a-I cere lui Allah dobândirea foloaselor religiei, ale vieții lumești și ale Vieții de Apoi și prevenirea ori înlăturarea vătămarilor — prevenirea lor înainte să se întâmple și înlăturarea lor după ce s-au întâmplat. În toate acestea ai nevoie de Allah, Slăvit și Preaînalt.

Cugetă aici, frate căruia i s-a înlesnit binele, la un lucru de cea mai mare importanță privitor la rugă, care ne arată limpede locul ei măreț în religie. Ruga începe atunci când inima își simte nevoia de Allah și deplina dependență de El. De aceea, una dintre cauzele primirii rugii este prezența inimii: inima omului să fie atentă și îndreptată spre Allah. Într-un hadith autentic, Profetul nostru, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Chemați-L pe Allah fiind încredințați că vă va răspunde! Să știți că Allah nu răspunde rugii unei inimi neatente.”¹⁷

16 Relatat de Muslim (2202), Abū Dāwūd (3891), at-Tirmidī (2080), care a spus „bun, autentic”, și Ibn Mājah (3522).

17 Relatat de al-Ḥākim în al-Mustadrak (1/493) și at-Tirmidī (3479). Învățăatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept bun în Șaḥīḥ al-Jāmi‘ (245).

Ruga înseamnă, așadar, prezența inimii omului, simțirea nevoii sale de Allah și a dependenței de El în interesele religiei, ale vieții lumești și în toate treburile sale. Inima se îndreaptă spre Allah, plină de nevoie și smerenie, iar limba se îndreaptă spre El prin chemarea în taină. De aceea observi deosebirea dintre cel aflat la strâmtorare și ceilalți. Allah, Atotputernicul și Mărețul, spune:

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ﴾

„Cine îi răspunde celui aflat la strâmtorare când Îl cheamă și înlătură răul?”

Coran, 27:62 (fragment)

Inima celui aflat la strâmtorare este pe deplin prezentă; nevoia, frângerea și smerenia lui înaintea lui Allah sunt mai puternice decât ale celui alt, care trăiește în ușurință, belșug, binefacere și îndestulare. Îl vezi pe acesta chemându-și Domnul și mișcându-și limba în rugă, fără ca inima să-i fie prezentă. În schimb, inima celui strâmtorat este pe deplin prezentă în chemarea sa tainică, în cererea sa, în nevoia sa de Allah, în stăruința înaintea Lui și în buna încredere în Allah.

Când omul o duce bine, fie neglijează ruga și se roagă puțin, fie se roagă cu inima neatentă și distrasă. Puțini sunt robii lui Allah cărora li se înlesnește ca, în ușurință, belșug, binefacere și îndestulare, să se îndrepte sincer către Allah în rugile și chemările lor tainice. Într-un hadith statornicit, Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Cine dorește ca Allah să-i răspundă în greutate și necazuri să înmulțească ruga către Allah în vremuri de bunăstare.”¹⁸ Adică să se îndrepte spre Allah în bunăstare, în belșug, în ușurință și în traiul său îndestulat. Să-L cheme mult, să-L vorbească în taină, să stăruie înaintea Lui și să se smerească. Inima să-i fie prezentă în rugă și în chemarea tainică, iar ruga să nu-i iasă din gură cu inima nepăsătoare.

18 Relatat de at-Tirmidî (3382) și al-Hâkim în al-Mustadrak (1/544). Învățul al-Albânî, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept bun în Şaḥīḥ al-Jāmi' (6290).

Printre relatările grăitoare care merită amintite aici este cea transmisă de Ibn Abī ad-Dunyā în cartea an-Niyyah wa-l-Ikhlās:¹⁹ „Umar ibn ‘Abd al-‘Azīz a trecut pe lângă un bărbat care se juca în palmă cu niște pietricele, spunând: «O, Allah, căsătorește-mă cu una dintre hurii cu ochi frumoși!» ‘Umar s-a oprit lângă el și a spus: «Ce pețitor rău ești! De ce nu lași pietricelele și nu-I adresezi sincer lui Allah ruga?»” Adică, dacă dorești hurii cu ochi frumoși, străduiește-te în rugă și fii sincer față de Allah. Nu fi neatent, astfel încât numai limba să ți se miște în rugă.

Unii oameni își întind mâinile în rugă, dar îi vezi uitându-se în dreapta și în stânga și urmărind mișcările din jur, în timp ce inima le este distrasă de la rugă. De aceea trebuie înțeles că lucrul cel mai de seamă în rugă este prezența inimii și îndreptarea ei spre Allah în toate rugile musulmanului. Aceasta cere strădanie: omul să se lupte cu sine pentru ca inima să-i fie prezentă. Să aibă gând bun despre Allah, mare încredere în El și convingerea că îi va răspunde. Unii oameni se roagă ca să încerce: „*Oare mi se va răspunde sau nu? Mă rog, poate, s-ar putea, cine știe...*” Nu au convingere. „*Chemați-L pe Allah fiind încredințați că vă va răspunde!*”

Printre marile aspecte ale înțelegerii rugii se află, așadar, prezența inimii omului în rugă, în chemarea tainică, în cerere și în ceea ce îi solicită lui Allah. Când inima îi este prezentă și se îndreaptă cum se cuvine spre Allah, robul Îl imploră pe Domnul său și Îi cere din binele vieții sale lumești și al Vieții sale de Apoi. Voi da aici un exemplu lămuritor dintre rugile transmise, deși l-am amintit mai înainte. Se află în Șaḥīḥ Muslim. El, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, spune: „O, Allah, îndreaptă-mi religia, care este ocrotirea tuturor treburilor mele! Îndreaptă-mi viața lumească, în care îmi este traiul, și îndreaptă-mi Viața de Apoi, în care îmi este întoarcerea! Fă ca viața să-mi aducă spor în orice bine, iar moartea să-mi fie odihnă de orice rău!”²⁰

19 (5).

20 Referința sa a fost indicată mai înainte.

Când Îl chemi pe Allah printr-o asemenea rugă măreață, simți cât de mult ai nevoie și cât de adâncă îți este nevoia de îndreptarea religiei, a vieții tale lumești și a Vieții de Apoi, precum și faptul că îndreptarea lor se află în întregime în mâna lui Allah. Călăuzirea este în mâna Lui, înlesnirea reușitei este în mâna Lui, ajutorul este în mâna Lui. Îndreptarea vieții lumești, a religiei și a Vieții de Apoi se află în întregime în mâna lui Allah. În univers nu există mișcare ori repaus, ridicare ori așezare, coborâre ori înălțare, dăruire ori oprire decât de la El și prin binefacerea, harul și ajutorul Său. Este împărăția Sa, sunt făpturile și robii Săi; universul este al Său și dispune de el cum voiește. Ceea ce Allah voiește se întâmplă, iar ceea ce nu voiește nu se întâmplă:

﴿مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ﴾^ص

„Îndurarea pe care Allah o deschide oamenilor nu o poate opri nimeni, iar ceea ce El oprește nimeni nu poate da drumul după El.”

Coran, 35:2 (fragment)

Porunca Îi aparține lui Allah de la început până la sfârșit. El dă și oprește, coboară și înalță, dă viață și dă moarte, strânge și lărgeste, călăuzește și lasă în rătăcire. Toată porunca se află în mâna Lui. În inima ta trebuie să ai credința statornică și deplină că îndreptarea religiei, a vieții tale lumești și a Vieții de Apoi se află în mâna Lui. Apoi te refugiezi la El pe deplin, cerându-I să-ți îndrepte acestea: religia, viața lumească și Viața de Apoi. Începi cu religia,²¹ așa cum a început și el, pacea și binecuvântarea fie

21 De aici învățăm că îndreptarea religiei are întâietate și că preocuparea pentru religie are întâietate. A te preocupa de religie nu înseamnă însă a renunța la grija față de viața lumească. Observă, de aceea, că într-o altă rugă el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Nu face din viața lumească cea mai mare grijă a noastră și nici hotarul cunoașterii noastre!” [Relatat de at-Tirmidî (3502), care l-a clasificat drept bun.] Nu este nimic rău să te

asupra sa. Îndreptarea religiei, a vieții lumești și a Vieții de Apoi se află în întregime în mâna lui Allah.

„O, Allah, fă ca viața să-mi aducă spor în orice bine, iar moartea să-mi fie odihnă de orice rău!” Cugetă la lucrul necunoscut care îți stă înaintea: ți se va prelungi viața? Îți vor fi scrise zile, luni, ani și ani? Sau ți-a mai rămas puțin de trăit? Ce se va întâmpla cu tine în viitor? Este un lucru ascuns, pe care nu-l cunoști. Dar depinzi de Allah. Așa cum depinzi de El pentru îndreptarea stării tale din prezent, depinzi de El și pentru îndreptarea stării tale în zilele ce vor veni. Îți încredințezi, așadar, treburile lui Allah și te refugiezi pe deplin la El. Îi ceri îndreptarea religiei, a vieții tale lumești și a Vieții de Apoi cu inimă deplin îndreptată spre El, cu smerenie, stăruință frumoasă și cerere deplină. Aceasta este realitatea rugii în Legea Islamului.

Să știi, frate căruia i s-a înlesnit binele, că ai nevoie în orice lucru de ruga care are acest loc măreț în Legea islamică: în rugăciune, în pelerinaj, în post, în zakāh și în treburile tale lumești. În fiecare treabă ai nevoie de rugă. Iată câteva exemple:

Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, i-a spus lui Mu‘āḍ ibn Jabal: „O, Mu‘āḍ, te iubesc! Nu lăsa, așadar, ca la sfârșitul fiecărei rugăciuni să nu spui: «O, Allah, ajută-mă să Te pomenesc, să-Ți mulțumesc și să Te ador cum se cuvine!»”²² Cugetă aici la un lucru deosebit de grăitor. După ce te-ai rugat și ți-ai încheiat rugăciunea, la sfârșitul ei, cine ți-a dăruit puțința de a te ruga? Cine ți-a înlesnit să vii la ea? Oare nu Allah?! Companionii, Allah să fie mulțumit de ei, spuneau în versurile lor:

*Pe Allah! Fără Allah nu ne-am fi călăuzit,
nici n-am fi postit, nici nu ne-am fi rugat.*

Fără Allah nu te-ai fi rugat; fără Allah nu ai fi postit; fără Allah nu ai fi citit Coranul; fără Allah nu ai fi venit la moschee. De aceea, îndată ce ajungi la sfârșitul rugăciunii, Îi ceri lui Allah: „O,

preocupa de viața lumească, însă ea să nu fie cea mai mare grijă a ta și nici hotarul cunoașterii tale.

22 Relatat de Abū Dāwūd (1522) și an-Nasā’ī (1303). Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept autentic în Șaḥīḥ Abī Dāwūd (1347).

Allah, ajută-mă să Te pomenesc, să-Ți mulțumesc și să Te ador cum se cuvine!” Aceasta cuprinde și rugăciunea următoare și adorarea ce va veni. Îi ceri lui Allah să te ajute să le împlinești și să-ți înlănească să le săvârșești.

Într-un alt hadith, privitor la pelerinaj, el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, spune: „Pelerinul la hajj și cei care împlinesc ‘umrah sunt oaspeții lui Allah. El i-a chemat, iar ei l-au răspuns; ei l-au cerut, iar El le-a dăruit.”²³ Cugetă aici la nevoia pelerinului de rugă și la locurile rugii în pelerinaj. Talbiyah, care este o rugă, este repetată de pelerin iar și iar în drumul spre Mecca și în deplasările sale între locurile ritualurilor. Totul este rugă și chemare tainică adresată lui Allah, Slăvit și Preaînalt. Cugetă la cererea ta către Allah, Binecuvântat și Preaînalt, de a te călăuzi pe calea Sa dreaptă, pe care o repeți în fiecare zi de șaptesprezece ori ca îndatorire obligatorie. În sura al-Fātiḥah spui: „Călăuzește-ne pe calea cea dreaptă!” Şaykh al-Islām Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el, spune: „De aceea, cea mai folositoare, cea mai măreață și cea mai temeinică rugă este ruga din al-Fātiḥah:

﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾

«Călăuzește-ne pe calea cea dreaptă, calea celor pe care i-ai binecuvântat, a celor asupra cărora nu este mânia și care nu sunt rătăciți!»

Coran, 1:6-7

Când îl călăuzește pe această cale, îl ajută să-L asculte și să părăsească nesupunerea față de El, astfel încât să nu-l atingă răul nici în viața aceasta, nici în Viața de Apoi.”²⁴ Îl rogi pe Allah să te

23 Relatat de Ibn Mājah (2893), Ibn Ḥibbān (4613) și aṭ-Ṭabarānī în al-Mu‘jam al-Kabīr (12/422), de la Ibn ‘Umar, Allah să fie mulțumit de amândoi.

Învățatul al-Albānī l-a clasificat drept bun în as-Silsilah aṣ-Ṣaḥīḥah (1820).

24 Majmū‘ al-Fatāwā (14/320).

călăuzească pe calea cea dreaptă. Fără ajutorul și înlesnirea lui Allah nu ai fi fost călăuzit pe această cale; fără ajutorul și înlesnirea Lui nu ai rămâne statornic pe ea:

﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا
يَشَاءُ﴾

„Allah îi întărește pe cei care cred prin cuvântul statornic, în viața aceasta și în Viața de Apoi. Allah îi lasă pe cei nedreți în rătăcire și Allah face ceea ce voiește.”

Coran, 14:27

El, Măreț și Preaînalt, spune:

﴿أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَءَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾

„Oare cel căruia i-a fost împodobită fapta sa rea și o socotește bună...? Allah îl lasă în rătăcire pe cine voiește și îl călăuzește pe cine voiește.”

Coran, 35:8 (fragment)

Am amintit și hadithul qudsî: „O, robii Mei! Toți sunteți rătăciți, în afară de cei pe care Eu i-am călăuzit. Cereți-Mi călăuzire și vă voi călăuzi!”

Aceasta este o realitate importantă, care trebuie înțeleasă în privința rugii. Ea ne arată realitatea rugii și temelia înțelegerii ei: este o mare expresie a slujirii și o înaltă faptă de ascultare, în care se arată deplina smerenie, deplina nevoie, frângerea inimii și îndreptarea ei spre Allah, precum și chemarea tainică frumoasă și umilînța înaintea Lui. Iar Domnul cel Măreț este Generos, Darnic și Binefăcător. Nu respinge un rob care Îl cheamă și nu dezamăgește un credincios care I se adresează în taină:

ج
﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾

„Domnul vostru spune: «Chemați-Mă și vă voi răspunde!»”
Coran, 40:60 (fragment)

ط
﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ
ط
الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ﴾

„Când robii Mei te întrebă despre Mine, Eu sunt aproape;
răspund rugii celui care Mă cheamă, când Mă cheamă.”
Coran, 2:186 (fragment)

El îi răspunde, așadar, celui care Îl cheamă. În hadithul relatat de Salmān al-Fārisī, Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Allah este plin de pudoare, Generos; Îi este rușine ca, atunci când robul își ridică mâinile către El, să i le întoarcă goale.”²⁵ Adică fără să fi primit ceea ce a cerut.

Cugetă la această generozitate, dărnicie, dăruire, binefacere și har! Deși El nu are nevoie de tine, de ruga, de cererea ori de solicitarea ta, iubește totuși aceasta de la tine. Din desăvârșirea Lui, a dărnicii și a harului Său face parte faptul că Lui, Slăvit și

25 Relatat de Aḥmad (5/438), Abū Dāwūd (1488), at-Tirmidhī (3556), Ibn Mājah (3865) și Ibn Ḥibbān (876). Al-Albānī l-a clasificat drept autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmi' (2638).

Preaînalt, Îi este rușine să-i întoarcă robului mâinile goale, fără răspuns, atunci când robul și le întinde către Allah, spunând: „*O, Domnul meu! O, Domnul meu! O, Domnul meu!*”, cerându-I și chemându-L în taină. Toate acestea ne arată locul rugii și ne lămuresc totodată realitatea ei.

Regulile rugii

ضوابط الدعاء

Se știe că ruga are regulile, condițiile și buna sa cuviință, asemenea oricărui act de adorare. Așa cum rugăciunea nu este primită decât cu condițiile ei, pelerinajul decât cu condițiile lui, postul decât cu condițiile lui și orice faptă de ascultare decât cu condițiile sale, tot astfel ruga are condiții, reguli și îndatoriri de bună cuviință, lămurite în Cartea lui Allah și în Sunnah Profetului Său, pacea și binecuvântarea fie asupra sa. Prin grija față de acestea, păstrarea și respectarea lor, omul dobândește ceea ce urmărește: răspuns, îndreptare, reușită, ajutor, statornicie, un sfârșit bun și o viață lumească bună. De aceea, în înțelegerea rugii, musulmanul trebuie să cunoască regulile și condițiile ei, lămurite în Cartea lui Allah și în Sunnah Profetului Său. Printre versetele din Coran care cuprind cel mai mult regulile și buna cuviință a rugii se află cuvântul lui Allah, Slăvit și Preaînalt, din sura al-A'raf:

﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ وَلَا
تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾

„Chemați-L pe Domnul vostru cu smerenie și în taină! El nu-i iubește pe cei care întrec măsura. Nu faceți stricăciune pe pământ după ce a fost îndreptat și chemați-L cu teamă și nădejde! Îndurarea lui Allah este aproape de cei care fac bine.”

Coran, 7:55-56

Cugetă la încheierea versetului: „*Îndurarea lui Allah este aproape de cei care fac bine.*” Adică fă bine în ruga ta, fă bine în cererea și în solicitarea ta; îngrijește-te de reguli, de condiții și de buna cuviință. Fă bine și vei găsi răsplata binelui tău, urmarea lui, dăruirea, binefacerea, răsplata și marele bine: „*Îndurarea lui Allah este aproape de cei care fac bine.*” Versetul atrage atenția asupra unui număr însemnat de îndatoriri de bună cuviință și de condiții ale rugii.

Cel dintâi și cel mai important lucru este începutul versetului: „*Chemați-L pe Domnul vostru!*” Ruga este în sine adorare, care nu trebuie îndreptată decât către Allah; prin ea nu se caută refugiu decât la Allah. Numai Lui I se cere și numai la El se caută ajutor. Sprijinul, ajutorul, înlesnirea, îndreptarea, călăuzirea și dreapta îndrumare nu se cer decât de la Allah: toate se află în mâna Lui. Nimic dintre acestea nu se cere nici unui înger apropiat, nici unui profet trimis, nici unui om evlavios și nici altcuiva. De aceea, el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, i-a spus lui Ibn ‘Abbās în îndrumarea sa:

إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ،
وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ
يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ
يُضْرُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضْرُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ،
رَفَعَتِ الْأَقْلَامُ وَجَفَتِ الصُّحُفُ.

„Când ceri, cere-I lui Allah, iar când cauți ajutor, caută ajutor la Allah! Să știi că, dacă întreaga comunitate s-ar aduna să-ți aducă vreun folos, nu ți-ar putea aduce decât folosul pe care Allah ți l-a scris. Iar dacă s-ar aduna să-ți pricinuiască vreo vătămare, nu ți-ar putea pricinui decât vătămarea pe care Allah ți-a scris-o. Calemurile au fost ridicate, iar foile s-au uscat.”²⁶

26 Relatat de Aḥmad (1/293) și at-Tirmidī (2516). Învățatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept autentic în Ṣaḥīḥ Sunan at-Tirmidī (2043).

Ruga este, așadar, adorare. Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾

„Nu li s-a poruncit decât să-L adore pe Allah, închinându-I numai Lui religia.”

Coran, 98:5 (fragment)

Și a spus:

ج
﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾

„Oare nu lui Allah Îi aparține religia curată?”

Coran, 39:3 (fragment)

De aceea, cea mai importantă regulă a rugii este ca ea să fie închinată numai lui Allah. Cine îndreaptă această adorare către altcineva în afara lui Allah se află între cei mai răătăciți oameni; ba chiar nu există cineva mai răătăcit decât el. Allah, Slăvit și Preaînalt, spune:

﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ﴾

„Cine este mai răătăcit decât cel care cheamă în afara lui Allah pe aceia care nu-i vor răspunde până în Ziua Învierii și care nu au habar de chemarea lor? Când oamenii vor fi adunați, aceia le vor fi dușmani și se vor lepăda de adorarea lor.”

Coran, 46:5-6

El, Măreț și Preaînalt, spune:

﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَسِطَ كَفِّهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ
فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾

„Lui I se cuvine chemarea cea adevărată. Cei pe care ei îi cheamă în afara Lui nu le răspund cu nimic, asemenea celui care își întinde palmele spre apă ca ea să-i ajungă la gură, deși nu îi va ajunge. Chemarea necredincioșilor este numai rătăcire.”

Coran, 13:14

El, Măreț și Preaînalt, spune:

﴿قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفِ
الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا﴾

„Spune: «Chemați-i pe cei pe care îi pretindeți în afara Lui!» Ei nu au puterea nici să înlăture răul de la voi, nici să-l mute.”

Coran, 17:56

Nu au puterea să-l înlăture după ce s-a întâmplat și nici să-l abată înainte să se întâmple. Puterea de a preveni și de a înlătura Îi aparține numai lui Allah, Slăvit și Preaînalt. El spune:

﴿قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا
مِنْ شَرِكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ﴾

„Spune: «Chetați-i pe cei pe care îi pretindeți în afara lui Allah! Ei nu stăpânesc nici măcar greutatea unui fir de pulbere în ceruri ori pe pământ; nu au nicio parte în ele și El nu are printre ei niciun ajutor.»”

Coran, 34:22

El, Măreț și Preaînalt, spune:

﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِّنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ
تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا
لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ
خَبِيرٍ﴾

„Cei pe care îi chetați în afara Lui nu stăpânesc nici măcar pielea unui sâmbure de curmală. Dacă îi chetați, nu aud chemarea voastră; și chiar dacă ar auzi, nu v-ar răspunde. În Ziua Învierii se vor lepăda de asocierea voastră. Nimeni nu te înștiințează asemenea Celui Atoatecunoscător.”

Coran, 35:13-14 (fragment)

Cea mai importantă condiție și cea mai importantă regulă a rugii este, așadar, închinarea ei numai lui Allah: musulmanul să-I ceară întotdeauna și în orice împrejurare numai lui Allah, să caute ajutor numai la El, să ceară sprijin numai de la El și să nu-și înfățișeze nevoile, cererile și dorințele, ori îndreptarea treburilor religiei, ale vieții lumești și ale Vieții de Apoi, decât Domnului și Stăpânului său, în mâna Căruia se află frâiele treburilor și cheile cerurilor și ale pământului.

„Chemați-L pe Domnul vostru cu smerenie!” Aceasta cuprinde stăruința, mulțimea cererilor, cererea neîncetată și evitarea grabei, lucruri importante în rugă. Într-un hadith autentic, el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus: „Fiecăruia dintre voi i se răspunde atât timp cât nu se grăbește, spunând: «M-am rugat, dar nu mi s-a răspuns.»”²⁷ El mai spune: „Robului continuă să i se răspundă atât timp cât nu se roagă pentru un păcat ori pentru ruperea legăturilor de rudenie și cât timp nu se grăbește.” A fost întrebat: „O, Trimis al lui Allah, ce înseamnă graba?” A răspuns: „Spune: «M-am rugat și m-am tot rugat, dar nu văd să mi se răspundă.» Atunci obosește, își pierde nădejdea și părăsește ruga.”²⁸

Musulmanul are, așadar, datoria să se smerească, să stăruie mult, să-L cheme în taină, să ceară iar și iar, fiind încredințat că Allah îi va răspunde, îi va împlini nădejdea și îi va dărui ceea ce cere.

„Și în taină”: aceasta este o regulă importantă a rugii — ruga ta să fie între tine și Allah, cererea către El să fie o chemare tainică între tine și El. De aceea, când companionii și-au ridicat glasurile rostind takbîr-ul în timpul unei călătorii cu Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, el le-a spus: „O, oameni, fiți blânzi cu voi înșivă! Voi nu chemați pe cineva surd și nici pe cineva absent. Îl chemați pe Cel Atoateazuzitor, Apropiat, și El este cu

27 Relatat de al-Bukhārī (6340) și Muslim (2735), de la Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el.

28 Relatat de Muslim (2735), de la Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el.

voi.”²⁹ Ruga este, aşadar, o chemare tainică între rob şi Allah, Binecuvântat şi Preaînalt.

Despre acest înţeles, al-Ḥasan al-Baṣrī, Allah să aibă milă de el, spune: „Am cunoscut oameni care nu făceau niciodată în văzul lumii o faptă pe care o puteau face pe ascuns. Musulmanii se străduiau în rugă fără să li se audă vreun glas; nu era decât o şoaptă între ei şi Domnul lor, Atotputernicul şi Măreţul. Aceasta fiindcă Allah Preaînaltul spune: «Chemaţi-L pe Domnul vostru cu smerenie şi în taină!» [al-Aʿrāf, 7:55]. Şi fiindcă Allah Preaînaltul a pomenit un rob evlavios şi a încuviinţat cuvântul lui, spunând: «Când L-a chemat pe Domnul său cu o chemare tainică» [Maryam, 19:3].”³⁰

Şaykh al-Islām Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el, a amintit zece mari foloase ale rugii făcute în taină. Cine doreşte să le cunoască le poate găsi în Majmūʿ al-Fatāwā.³¹

29 Relatat de al-Bukhārī (4205) şi Muslim (2704), de la Abū Mūsā al-Aṣʿarī, Allah să fie mulţumit de el.

30 Relatat de Ibn al-Mubārak în az-Zuhd (140), iar de la el, de Ibn Jarīr aṭ-Ṭabarī în Tafsīr-ul său (10/247–248). Lanţul său de transmitere este bun.

31 (15/15–19).

„*El nu-i iubește pe cei care întrec măsura.*” Și aceasta este o regulă importantă: musulmanul să nu întrecă măsura în rugă. Cea mai mare încălcare a măsurii în rugă este să-l asocieze lui Allah pe cineva pe care să-l cheme și căruia să-i ceară alături de Allah. Aceasta este asocierea care scoate din religia Islamului. Tot între încălcările măsurii în rugă se află îndepărtarea de Sunnah și de călăuzirea Profetului prin căderea în inovații, în rugi oprite, în cereri păcătoase și în alte abateri de acest fel. De asemenea, săvârșirea a ceea ce el a oprit. În hadithurile sale nobile au fost amintite reguli, limite și condiții importante. Îndepărtarea de Legea și de călăuzirea sa în această privință înseamnă a întrece măsura. El, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus:

إِنَّهُ سَيَكُونُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ قَوْمٌ يَعْتَدُونَ فِي الطُّهُورِ
وَالدُّعَاءِ

„În această comunitate vor fi oameni care vor întrece măsura în curățirea rituală și în rugă.”³²

A spus aceasta ca avertizare. De aceea musulmanul trebuie să se păzească să nu ajungă între cei care întrec măsura în rugă.

Fiul lui Sa'd ibn Abī Waqqāṣ, Allah să fie mulțumit de amândoi, a spus: „Tatăl meu m-a auzit spunând: «O, Allah, Îți cer Paradisul, desfătarea și bucuria lui, și cutare, și cutare; caut ocrotire la Tine de Foc, de lanțurile și cătușele lui, și de cutare, și cutare.» Mi-a spus: «Fiule, l-am auzit pe Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, spunând: «Vor fi oameni care vor întrece măsura în rugă.» Păzește-te să nu fii dintre ei! Dacă ți se dă Paradisul, ți se dă el împreună cu tot binele care se află în el. Iar dacă ești ocrotit de Foc, ești ocrotit de el și de tot răul care se află în el.»”³³

32 Relatat de Aḥmad (4/86, 87; 5/55), Abū Dāwūd (96) și Ibn Mājah (3864), de la 'Abd Allāh ibn Muḡhaffal, Allah să fie mulțumit de el. Învățatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept autentic în Șaḥīḥ Sunan Abī Dāwūd (87).

De aceea, printre rugile pe care le rostea cel mai des el, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, se afla: „Domnul nostru, dă-ne bine în viața aceasta și bine în Viața de Apoi și păzește-ne de chinul Focului!”³⁴

Apoi El, Binecuvântat și Preaînalt, a spus: „*Nu faceți stricăciune pe pământ după ce a fost îndreptat și chemați-L cu teamă și nădejde!*” A spus: „*Nu faceți stricăciune pe pământ după ce a fost îndreptat*”, adică după îndreptarea lui prin credință, virtute, statornicie și adorare, prin intermediul profeților. Nu-l stricați prin neascultare și păcate. Aceasta atrage atenția asupra faptului că păcatele, lucrurile oprite și stricăciunea se numără printre cauzele respingerii rugii. De aceea, în hadithul autentic relatat de Abū Hurayrah, Profetul, pacea și binecuvântarea fie asupra sa, a spus:

إن الله طيب لا يقبل إلا طيباً، ثم ذكر الرجل يطيل
السفر أشعث أغبر يمد يديه إلى السماء: يا رب! يا رب!
ومطعمه حرام وملبسه حرام ومشربه حرام وغذي
بالحرام؛ فأنى يستجاب لذلك؟!

„Allah este Bun și nu primește decât ceea ce este bun.” Apoi a pomenit bărbatul care călătorește îndelung, cu părul răvășit și plin de praf, întinzându-și mâinile spre cer: „O, Domnul meu! O, Domnul meu!”, însă hrana lui este oprită, îmbrăcămintea lui este oprită, băutura lui este oprită și a fost hrănit din ceea ce este oprit. „Cum să i se răspundă unui asemenea om?!?”³⁵

33 Relatat de Aḥmad (1/172) și Abū Dāwūd (1480). Învățăatul al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a clasificat drept autentic în Șaḥīḥ Sunan Abī Dāwūd (1333).

34 Relatat de al-Bukhārī (6389) și Muslim (2690), de la Anas, Allah să fie mulțumit de el.

35 Relatat de Muslim (1015).

De aceea unul dintre învățați a spus: „*Cum poți socoti că răspunsul întârzie, când i-ai închis căile prin păcate?*” Omul trebuie, așadar, să se țină departe de stricăciunea pe pământ prin neascultare, prin lucruri oprite și prin felurite păcate, pentru ca ruga să-i fie primită.

„*Și chemați-L cu teamă și nădejde!*” Și aceasta este o regulă importantă a rugii: să unești în ea dorința și teama, să fii temător și plin de nădejde, îmbinându-le pe amândouă. Să te temi de Allah și să te temi că ruga ta va fi respinsă din pricina neîmplinirilor, a slăbiciunii și a lipsei din credința ta; totodată, să nădăjduiești, să speri și să dorești ceea ce este la Allah. Astfel să fie starea ta când Îl chemi pe Allah și Îi vorbești în taină. Ruga mai are și alte reguli și îndatoriri de bună cuviință, a căror pomenire ar lungi această prezentare. Cele amintite sunt folositoare și aduc bine, cu voia lui Allah.

Al-Badr Ibn Jamā'ah a pus în versuri condițiile primirii rugii, spunând:³⁶

*Au spus: condițiile rugii la care ni se răspunde sunt zece,
prin ele dă-i celui care se roagă vestea izbânzii:
curățire și rugăciune, împreună cu părere de rău,
un timp potrivit, smerenie și gând bun, prietene;
hrană îngăduită și să nu ceri un păcat,
un nume potrivit, însoțit de stăruință.*

A adunat zece îndatoriri de bună cuviință și condiții cu care musulmanul trebuie să se împodobească în rugă. Oricum, după cum am spus în introducere, subiectul înțelegerii rugii este întins, laturile sale sunt numeroase și direcțiile lui de cercetare sunt felurite. Îl rugăm pe Allah, Măreț și Preaînalt, să ne călăuzească spre tot binele, cel apropiat și cel îndepărtat, cel pe care îl cunoaștem și cel pe care nu-l cunoaștem; să ne ocrotească de tot răul, cel apropiat și cel îndepărtat, cel pe care îl cunoaștem și cel pe care nu-l cunoaștem; să ne înlesnească ruga bună, adorarea bună și fapta bună și să ne călăuzească pe calea cea dreaptă. El, Binecuvântat și Preaînalt, este Atoateazuzitor, Cel care răspunde,

36 Așa cum se găsește în al-Futūḥāt ar-Rabbāniyyah de Ibn 'Allān (7/252).

Apropiat. Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace
Profetului nostru Muḥammad, familiei sale și tuturor
companionilor săi.

Indice

călăuzire	9, 22
credință	33
destin	14
nădejde	4-6, 11, 25, 33-34
păcat	30, 34
rugă	4-5, 8-10, 12, 14-20, 30-33, 35
smerenie	6, 16, 19, 22, 25, 30-31, 34
Sunnah	2-3, 7, 10-12, 24, 32

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Înțelegerea du‘ā’

Despre locul rugii în credință, nevoia omului de Allah și regulile chemării Sale cu sinceritate, smerenie, teamă și nădejde.

Autor: ‘Abd al-Razzāq al-Badr

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro